

Nr 159.

Av herr Arrhén, om utredning och förslag rörande procentuellt tillägg å uppvärmningsbidrag till kyrkoherde och komminister.

Enligt § 11 mom. 4 i prästlöneregleringslagen åligger det pastoratet att såsom bidrag till uppvärmning av tjänstebostad gälda till kyrkoherde 200 kr. och till komminister 160 kr. per år. Genom denna bestämmelse, tillkommen år 1932 i samband med den nuvarande ecklesiastika boställsordningens genomförande, utbyttes prästerskapets hävdvunna rätt till fri ved å rot, resp. brännrotv å mosse, mot kontant ersättning. Det utsäges dock tydligt i de sakkunnigas förslag till ifrågavarande förändring, att förändringen icke skall framstå som en minskning av prästerskapets rättigheter. Prästerskapet skulle alltså icke lida någon ekonomisk förlust genom det skedda utbytet. I proposition nr 187/1932, vari hithörande frågor behandlades, framhölls också av departementschefen, att dyrtidstillägg skulle kunna utgå å ersättningsbeloppen med 200 resp. 160 kr. Så har dock icke blivit fallet. I kungl. kungörelsen den 17 jan. 1936 angående dyrtidstillägg åt präster omnämnes icke uppvärmningsbidraget såsom en avlöningsförmån, varå procentuellt tillägg må utgå.

Sedan krigsutbrottet 1939 hava bränslekostnaderna mycket starkt stegrats. Enligt uppgift var exempelvis inom Södermanlands län rotvärdet för prima barrved i allmänhet å landsbygden år 1932 1: 50 å 2 kr., men 1943 5: 50 å 6: 50 kr. pr m³. Rotvärdets stegring från år 1932, då prästerskapets hävdvunna rätt till bränslefång enligt dåvarande rotvärde beräknades till 200 kr. för kyrkoherde och 160 kr. för komminister, till år 1943 utgör således icke mindre än i runt tal 225 å 265 procent. Vedskogens rotvärde har sålunda från år 1932 betydligt mer än tredubblats. De stegrade rotvärdespriserna å de ecklesiastika skogarna komma till största delen pastoraten och i sista hand kyrkofonden till godo.

I detta sammanhang må vidare framhållas, att omkostnaderna för vedens huggning och framkörning i hög grad stegrats. Enligt uppgift ha inom Södermanlands län kostnaderna per m³ för huggning och framforsling till bilväg ökat från 2 å 2: 50 kr. år 1932 till 5: 50 kr. år 1943. Härtill kommer kostnaden för vedens hemkörning från skogen. Totalkostnaden för ved har sedan 1932 ungefärligen tredubblats. Enligt inhämtade uppgifter från tre för landet i dess helhet representativa distrikt, Boden för norra,

Gävle för mellersta och Värnamo för södra Sverige, voro priserna för prima barrved i resp. distrikt:

	Boden	Gävle	Värnamo
år 1933	4: 75	5: —	4: 75 kr.
» 1943	13: —	15: —	13: 50 »

Enär procentuellt tillägg icke utgår å uppvärmningsbidraget, har prästerskapet kommit att lida en betydande ekonomisk förlust genom utbytet av rätten till bränslefång in natura mot kontant ersättning. Så var dock, som ovan nämnts, icke meningen, då bestämmelsen om utbytet tillkom.

Av nu nämnda skäl bör tillägg å uppvärmningsbidraget till kyrkoherde och komminister utgå snarast möjligt. Detta tillägg kan fastställas till viss procent å nuvarande belopp, motsvarande ungefär rotvärdets stegring från år 1932 eller till den procentsats som eljest kan befinnas lämplig och motiverad.

På grund av vad sålunda anförts hemställles,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om utredning med förslag snarast möjligt rörande procentuellt tillägg å uppvärmningsbidrag till kyrkoherde och komminister.

Stockholm den 23 januari 1946.

Erik Arrhén.